

ด่วนมาก

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๖๔/๑๐๗

สำนักงาน กศน. จังหวัดระยอง
ถนนสุขุมวิท อำเภอเมืองระยอง รย ๒๑๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. คำชี้แจง	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. แบบกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. ตัวอย่างแบบกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน กศน. มีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำเป็นคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับตำบลให้แก่หน่วยงาน สถานศึกษา และภาคเครือข่าย ในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน รวมถึงการเป็นการสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี

ในการนี้ เพื่อให้การจัดทำคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีประโยชน์ อีกทั้งสถานศึกษาได้มีคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ ไว้เป็นวิทยากรเพื่อร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไป สำนักงาน กศน.จังหวัดระยอง จึงขอให้ท่านแจ้งผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ครู กศน.ตำบล ดำเนินการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๕๐ ปี ขึ้นไป และจัดทำข้อมูลลงในแบบฟอร์มข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลละ ๑ ภูมิปัญญา
๒. เจ้าหน้าที่งานอัธยาศัยดำเนินการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลภูมิปัญญาของ กศน.ตำบล ทุกแห่ง ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน
๓. จัดส่งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของ กศน.ตำบลทุกแห่ง ในรูปแบบของไฟล์ PDF ไปยังกลุ่มส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน กศน.จังหวัดระยอง ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ anchalee09@rayong.nfe.go.th ภายในวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช ภัทรบุชา)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดระยอง

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย

โทร. ๐ - ๓๘๖๑ - ๗๓๑๗ , ๐๙๑-๗๑๔-๕๑๔๒

โทรสาร ๐ - ๓๘๖๑ - ๓๖๖๒

คำชี้แจง

◆ นิยามศัพท์

๑. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากสั่งสมความรู้ เป็นรากฐานความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์และความรอบรู้ รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น จนเป็นวิถีชีวิตมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า และเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมของผู้คนแต่ละยุคแต่ละสมัย

๒. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** แบ่งออกเป็น ๑๑ สาขา ดังนี้

๑) **สาขาเกษตรกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีการพัฒนานบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิ การแก้ไขโรคและแมลง และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร

๒) **สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)** หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓) **สาขาการแพทย์แผนไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔) **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕) **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง การจัดการด้านสหทบและบริการกองทุนในการประกันคุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๖) **สาขาศิลปกรรม** หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีผลงานโดดเด่น

๖.๑ ด้านจิตรกรรม คือ การวาดภาพฝาผนัง การเขียนภาพลงผ้า หน้าผา การสักลาย ฯลฯ

๖.๒ ด้านประติมากรรม คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และมีฝีมือในการปั้น แกะสลัก การหล่อ เช่น หล่อพระพุทธรูป ปั้นโอ่ง สลักลวดลาย ประดับต้นเทียน สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ

๖.๓ ด้านสถาปัตยกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา ศาลพระภูมิ ฯลฯ

๖.๔ ด้านหัตถกรรม (งานฝีมือช่าง) คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงานในสิ่งที่ทำมือ เช่น เครื่องจักสานต่าง ๆ

๖.๕ ด้านงานประดิษฐ์ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการจัดทำผลงาน เลียนแบบธรรมชาติ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า ฯลฯ

๖.๖ ด้านดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้านการเล่นดนตรี การขับลำ การฟ้อนรำ การคิดวิธีการเล่นพื้นบ้าน หมอลำ การเล่นหนังปราโมทัย ลิเก เพลงกันตรึม เจริญ ฯลฯ

๗) สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กร ชุมชนต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนาและบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาทหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการ องค์กรของกลุ่มแม่บ้าน

๘) สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๙) ศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอน ทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดี ต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณี บุญประเพณีข้าว

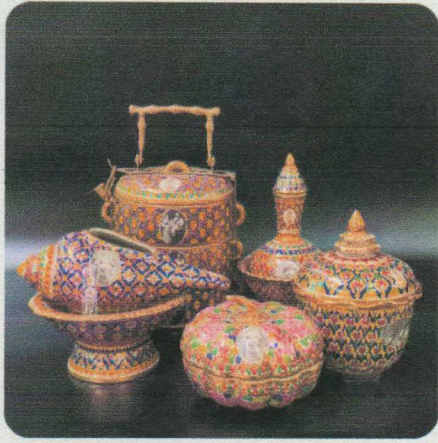
๑๐) สาขากองทุนและสวัสดิการ หมายถึง การจัดการด้านสมทบและบริการกองทุนในการประกัน คุณภาพของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑๑) สาขาการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด การอบรมเลี้ยงดู การบ่มเพาะ การสั่งสอน การสร้างสื่อและอุปกรณ์ การวัดความสำเร็จ

❖ ขั้นตอนการกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย ขอให้ กศน. ตำบล/แขวง ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรอกข้อมูล ลงในแบบกรอกข้อมูล “คลังสมองของตำบล” ซึ่งเป็นไฟล์ Word
๒. กรุณาอย่าปรับเปลี่ยน รูปแบบของต้นฉบับ เช่น ตำแหน่งกล่องข้อความ รูปแบบ/ขนาดตัวอักษร แถบสีต่าง ๆ
๓. วางรูปภาพ ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑ รูป โดยขนาดรูปภาพไม่น้อยกว่า ๕๐๐ KB
๔. จัดทำข้อมูล ลงใน ๑ หน้ากระดาษ A4 เท่านั้น
๕. บันทึกข้อมูล จากไฟล์ Word ให้เป็นไฟล์ PDF
๖. จัดส่ง ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปแบบ ไฟล์ PDF ตามข้อ ๕ ไปยัง กศน. อำเภอ/เขต เพื่อรวบรวม ส่งไปยังสำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม.

คลังสมองของตำบล

สาขา ศิลปกรรม

การทำเครื่องเบญจรงค์

นายชูชาติ ลากขจร

ที่อยู่

128/13 ม.13 ต.อ้อมน้อย
อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
74130

09 4419 xxxx

@Booxxxx

Booxxxx

ประวัติความเป็นมา

เกิดที่จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2530
ได้เข้ามาทำงานกับภรรยาที่โรงงาน
เบญจรงค์ทอง ด้านซึงอ้อมน้อย
เป็นลูกจ้างป็นดินได้ค่าแรงวันละ
50 บาท ภรรยาเป็นลูกจ้างเขียนลาย
ทำมา 2 ปี ออกมาทำเป็นของตัวเอง
จากประสบการณ์และการเรียนรู้
จากผู้รู้ต่างๆ การอดทน ฝึกฝนจน
สามารถทำได้ทุกอย่างของการทำ
เครื่องเบญจรงค์ ปัจจุบันได้ตั้งเป็น
โรงงานเล็กๆ ชื่อ ชูชาติ-กัญญารัตน์
เซรามิก ผลิตและจำหน่ายเครื่อง
เบญจรงค์หลายอย่าง เช่น ถ้วยชาม
โก๋ ชุดน้ำชา แก้ว ฯลฯ

ชื่อครู นางมะลิ กลิ่นหอม
กศน. ตำบลอ้อมน้อย
อ. กระทุ่มแบน จ. สมุทรสาคร
เบอร์โทรศัพท์ : 08 4070 XXXX

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การปั้นขึ้นรูป เภา และชุบเคลือบ แล้วเขียนด้วยน้ำทอง
- มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ ลายเทพพนมมณرسিংห์
- ลายประจำยาม ลายวิชาเขนทร์ ลายเบญจมาศ เป็นต้น

ความร่วมมือกับ กศน.

- รายละเอียด

เฉพาะรูปภาพ

ผลิตภัณฑ์

ไม่น้อยกว่า 500 MB

คลังสมองของตำบล

สาขา ขนาดตัวอักษร 30 พอยต์

ขนาดตัวอักษร 36 พอยต์

ขนาดตัวอักษร 28 พอยต์

ที่อยู่

กรุณาใช้ Font Angsana

New นะคะ ขนาด

ตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาล

ค่ะ

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์
สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

ประวัติความเป็นมา

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ

ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

ความร่วมมือกับ กศน.

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์
สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

ชื่อครู

กศน.ตำบล

อ.

จ.

เบอร์โทรศัพท์